

Thi det er jo en almindelig Regel, som ikke lader sig afvise, at er Pengemarkedet rigeligt, gaar Renten lavere ned. Med Hensyn til de mange Ansøgninger om Rentebevillinger, der ere indkomne i de sidste Aar, maa vi huske paa, at det nærmest er bevirket ved, at de to foregaaende Aar have været uheldige for Landmændene, og ikke alene dette, men det er mig ogsaa bekendt, at der er Pengeinstituter, som ved Ordningen af Aaanene absolut fordrer en Rentebevilling til at tage 6 pCt., medens det bliver ved en almindelig Uftale om, at Aaansøgerne foresøbig skulle svare 4 pCt., men for ikke at have nogen Uleilighed ved Omsætningen af Aaanene, senere tages der Bevilling til at svare indtil 6 pCt., saaledes at det bliver de vedkommende Instituter lettere at følge Kurserne paa Pengemarkedet. At det foreliggende Lovforslag saa let er passeret igjennem Landstinget, kan jo ikke forundre Nogen, da dette Thing ifølge hele sin Sammensætning netop er baseret paa Kapitalen, medens vi derimod her i Folkethinget nærmere ere et Udtryk for Aaansøgerne. At nu Behandlingen af denne Sag skulde føre til en Ophævelse af Loven af 6te April 1855, vilde maasse ikke i Diebløkket være ønskeligt, men ialtfald vilde jeg anse det for lige saa godt som at vedtage det Lovforslag, der her foreligger, idet vi paa denne Maade vilde drive en hel Del Aaansøgere over i Kreditforeningerne, hvor de da have den Sikkerhed, at de, naar de svare deres Afdrag og Renter, ikke til enhver Termin ere udsatte for at faae deres Aaan opfagte. Imidlertid haaber jeg paa, at de kunde Forhold, som nu lade til at være komne ind i vort Landbrug, ogsaa ville klare den almindelige Bevidsthed saaledes, at den, der virkelig søger at anbringe sin Kapital sikkert, ikke kan finde noget mere sikkert end at anbringe den i vort eget Lands Jord, der bliver dyrket af en flittig og sparsommelig Befolkning. Jeg kan ikke stemme for dette Lovforslag paa anden Maade end under den Forudsætning, at det bliver henviset til et Udvalg, hvor det da nærmere kan blive drøftet, hvad der er ved denne Sag at gjøre.

Th. Nielsen: For nogle Aar siden indbragte den høitærede Indenrigsminister et Lovforslag om Metermaalet. Det er det Thing vil vistnok endnu have i Erindring, hvilken Modtagelse dette Lovforslag fik. Den høitærede Minister forbausedes derover, thi han havde den Gang ventet, at dette Lovforslag skulde have faaet en venlig Modtagelse, efterat der gennem flere Aar ifor-

veien var fremkommet spredte Udtalelser, der kunde tyde her paa. Dette blev imidlertid ikke Tilfældet. Det skulde ikke undre mig, om den høitærede Minister idag vil føle sig overrasket, jeg vil ikke sige paa samme behagelige Maade, thi jeg tror, han kunde have Grund til at vente, at dette Lovforslag vilde have faaet en venlig Modtagelse. Ganske vist ikke fra min Side, thi min Mening kan den høitærede Minister vist ikke have været i Tvivl om. Jeg har jo i flere Aar ved afstillige Leiligheder staaet saa at sige ene og kæmpet for de 4 pCt. I dag lader det imidlertid til, at Thinget er i et andet Hjørne, og at Hymoret er blevet anderledes vendt, hvilket jo tvivrigt er Noget, jeg kun kan glæde mig over. Naar der er sagt, at man maasse kunde gaa ind paa at give Renten helt fri — det er ialtfald et stort Princip — skal jeg dertil bemærke, at det er dette store Princip, der efter min Mening har afsødt Loven af 6te April 1855 og Loven af 1858, hvilken sidste jo forresten kun er en Lempelse af Loven af 6te April 1855, og det er jo det samme Princip, der her gaar igjen. Disse Rentelove skrive sig fra den Periode, da den frie Konkurrences gylndne Tid var oppe, da Nationalliberalismens Tid var fremme. Det er fra den Tid, disse Rentelove stamme, og naar man ikke hidtil har kunnet gjennemføre Principet helt, er det en Følge af den modsatte Strømning, der er kommen ind fra Landet. Man har imidlertid været stærk nok til at undergrave den gamle bestaaende Tilstand. Det er intet Under, at Bevillingerne vistnok kunne tælles i Millioner, naar vi nu lægge dem sammen, thi de Ministerier, der have været med til at fremsætte disse Love af 6te April 1855 og af 1858, have allesammen staaet paa det Princip, at det var et nødvendigt Onde, de gik ind paa. De vilde egentlig helst have den Sætning rent og klart staaet fast, at Penge vare en Vare ligesom alle andre Ting, og at deres Pris rettede sig efter Efter spørgselen. Det er naturligt, at de efter deres Grundsetninger have søgt at undergrave det andet Princip, og derfor have de givet Bevillinger i rigeligt Maal. Jeg siger derfor, at de, der ere Bønnen af en bunden Rente, alorrig skulle række en lille Finger ud, og det er den lille Finger, man har raft ud ved Loven af 1855, som har ført til, at man efterhaanden har taget hele Haanden eller dog er nær ved at tage hele Haanden, og det er hele Haanden, man vil have sat i ved den Lov, der her foreligger. Demom kan der ikke være nogen Tvivl. For 1855 var Renten bunden ikke alene i fast Eiendom, men i sin Almindelighed; ved Loven af 6te April 1855